

ROMANI SU UWARABAI OWAWA

¹ Na Foro Yesu Kerisonu sabua ueta amara. Godima na afosoro amara mune odi. Danu kobere sina wemane iba na mune odi. Godima na eno mune odiba awona yaba ewa owawa ue odeda watane.

² Boderewere Godima Danu kobere sina we bou uiro i we bou ueta uwarama i sina Godinu bukarero eno owawa ue oita. ³ Godinu kobere sinana Danu Amaraba wasu sina. Danu Amarama eme sinite Deiwidinu sisia amara sini. ⁴ Dawa eme sinite Dawaini Godini kakarawere iba Danu ueta sineta kobererau, Godinu ueta sineta ari. Enoba Godima buna derawere uteda Yesu Dawa uietaroma ma uyariba Dawa Godinu Amara ina ya nesia iwata utaisi. Yanu dera Waria Amara Yesu Kerisoba watane. ⁵ Godi Danuunu uteda i afosoro gaukara ueta yaba me maite Yesu Kerisoba ya Danu afosoro uwara sibene we mune odi. I orofa atata uwara nesia Yesu Kerisonu ifu nauteda imufitate Danu dabaro anibitae iba ya we mune odi. ⁶ Ya Romani uwarabaini nanu afosoro gaukara utatane. Enoba Godi Danu ununa moana uwara torowa me, ya Romani uwairaini Yesu Kerisonu uwara siboe iba yaba Nanu uwara wasu.

⁷ Godima ya Romani uwaraba neno arama uteda iba ya Danu uwara we mune odi. Yaba ario watane, yanu Baba Godini yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoini emana yaba me durua ufisite emanu wesa ueta yaba mafisiro merau ibifoe watane.

Foroma Godi we ma kobererau ui

⁸ Nanu botai sina eno, yana Yesu Keriso imuegou utaitaro i orofa atata uwara faiyawere nau-taitaba Godibai yaba Yesu Kerisonu ifuro we ma kobererau utatane. ⁹ Nanu neno nesia Godinu amaranu sinabai maete iba wegou utatane. I ueta, Godi Dawa iwata, na yaba guriguri Godibai woroworo utatane. ¹⁰ Nanu unu Godima na siaia ufiro yabai amane iba guriguri woroworo ute-batane. ¹¹ Nanu unu Godinu Imumu Kotofunu imueta nesia me maeta ari yaba we mawetu umate yanu naueta ma derawere umane iba yabai amane watane. ¹² Na yabai famauna yanu nauetaini nanu naueta we matafete yanu neno ma kobererau ufete yaru ufeisi.

¹³ Naiyemutu, na yabai amane utebitarana ane anema nanu aneta daba garari utebi. Nana uwara faiyawere i Ju me aika uwarabairoma Godibai we mune odebitara enanari ya Godibai mune odi-mane watane. ¹⁴ Na Godinu imueta na iwataba naba kobererau ui i ari Danu kobere sina i Guriki uwaraini i Guriki me uwaraini iwata derawere uwaraini iwata me uwaraini eme nesiabai wemau. ¹⁵ Enoba nana Godinu weta kobere sina ya Romani suro ibinita uwarabai wemane watane.

Godinu kobere sinanu buna

¹⁶ Nana Godinu weta kobere sinaba maru utawa utatane. I sinana Godinu buna derawere sina. I buna sinama i nautaita uwara ma wirotasu. I Ju uwara ma wirotasute nono duburo emanu buribi i Ju me aika uwara ma wirotasu. ¹⁷ Godima eme ma rorowarau utasu. Godinu wasu kobere weta sinama anene Godima eme ma rorowarau utasu i we ma boroyarebasu. Ina etua botairoma ane emeda duburoma emanu naueta Yesu Kerisobai

odaitana Godima ema ma rorowarau utasu. Godinu bukaroma eno wasu, ana anama emanu nauetaba Godima ema ma rorowarau ujisuna emana me ibene ibene ibeibitaita.

Emenu siosa ueta

¹⁸ Godinu sina nautawa siosawere utaita uwarama i ba sinanu daba garari utaitaba Godima emaba ibo uteda Danu fanisi maeta siaia utasuro ureroma emabai tararasuro eraisi. ¹⁹ Godima Danu imueta emabai ma boroyarebiba ana anama Godi iwata ufitae imufitaitana Dawa iwata ufitaita. Nono i moana uwarama Godi unutawa iba Dawa ekoita. ²⁰ Godima i ureini nasinini erawa nautawa ane ane ubu uite i ubu ui ememetu nesiaro Danu feare ibetawere ueta sineta, Danu bunaini Danu ba Godi imuetaini ma borobarasuba Danu koto kowafafiro uwarama Dawa ya iwata me sina da webitaita. ²¹ I uwarama Godi iwata utedana Dawaba kakara utawa utate we ma kobererau utawa uta. Emana sara siosa imueta aika maika imutedaba emanu imuetana ario me, dumuwere. ²² Yana iwata derawere uwara weitana nono emanu iwatana derawere meba iba me sara utaita. ²³ Emana i araetawere me ibene ibene ibeta Godi imutawa utate agema ubu ueta uitebaita eme ari ememetuini gasiraini egini towini utate i nesia emanu godi weita.

²⁴ Enu utaro Godima emanu siosawere uetaba i eno ueta kodiawe wiawa uiba emanuunu iba-ibai siosararabo daido utebita. Enoma enoma utebitate ofe marurarabo ibaibai emanu emanu ue matanebita. ²⁵ I uwarama Godinu ba sina ekoitate emanu meo sina nautaba iba siosa uetararabo eno utebita. I uwarama i Godima ubu ui ememetubai guriguri uteda nono i ememetu ui Godibai guriguri utawa utebita. Yana Godinu

ifu we ma derawere uene uene uteibene watane idoni.

²⁶ I uwarama eno utebitaro Godima emaba eno ueta kodiawe wiawa uiro emanuunu siosawere dabaro anebita. I awetaboma awerasiba emanu ofe garari utedana aweta muini aweta muini eno udiri utebita. ²⁷ Enanari emema awetabo ekoitare amara muini amara muini eno udiri utebita. Emema moana eme emaba neno uyareda siosawere utebita. Eno igabugawere utebitaba Godima emaba fanisi derawere mai.

²⁸ I uwara ema unutawa Godi. Enoba Godima ema ekodiro emanuunu ibaiabai siosararabo utebita. Enoma enoma utebitana emanu imueta igawere utebiba siosawere ueta torowa utebita.

²⁹⁻³⁰ Eno utebitaba emanu beforonu imueta ba me uetama ma wate fari. Enoba emenu ba ueta sineta utawa siosawere torowa uegou utebita. Emanu ueta sinetana eno, diti ure owere ma owere ueta eme rekaro ma uieta, urane yarane ueta, meo weta, neno ka ueta, emanu ueta sineta enoba sina tobu ture inarebaita. Mui amaranu ifu ma siosa ueta, ema Godi unutawa, dera uwaranu sina nautawa, emana sasaerarabo uwara, emanu ifu torowa we ma derawere utebaita, siosa ueta rekaini rekaini utebaita, danua damamaba gifena utebaita. ³¹ I uwarama neno neno utebaitana ema imutawa ina ane utebaita, bebetuma gugu fare fare inarebaita uwarama emanu su uwara imutawa utebaita. Uwaraba neno arama utawa utebaita. ³² I uwara ema iwata, anama eno ufisuna Godima dawa koto ufiro uifisu. Ina ema iwata utaitarogo ekodawa daido utedibaita. Nono moana uwarama enanari utaitana ema yaru utaita. Emanu yaru uetana siosararabo utaita.

2

Godima koto ujis ufi kowa

¹ Nono ya uwarade! Yana aika uwaraba wawei waitate enanari siosawere utaitaba iba Godi yaba da inafisu. ² Anama nanu wene sina i, enanari siosawere ujisuna Godima dawa koto ba ujis. Eno koto ueta deina ido waisi. ³ Naiyemutu, yana i ari utaita uwaraba ere wawei waitarogo nono ya enanari utebaita. Enoba ya Godinu kotoroma iya aniboit? Enona me. Yana eno siosawere utaitaba Godinu kotoro daido aniboro fanisi mafisu. ⁴ Godima ya neno arama uteda sau ibo utawa utasu. Nono ya unutawa Danu yaba kobererau ueta. Godima ya uwara yanu neno neno ueta dubena afu saboe iba yaba neno arama uteda kobererau utasu. ⁵ Yana Godinu sina nautawa ue yanu neno neno ueta dubena saneta iba unutawa utaitate yanu imueta kimuwere utaitaba yanu siosawere ueta derawere ujis. Enoba i fanisi maeta kowaro Godima ya fanisi derawere mafisu. I kowaro Godima uwara nesia koto rorowarau ujis. ⁶ Godima uwara nesianu uetaba ane ane mafisu. ⁷ Ana anama kobere uetaini Godinu araetaini kobere ifu wetaini ibene ibene me ibetaini mubitae utedana kobererau uegou utebaitana Godima emaba ibene ibene me ibeta mafisu. ⁸ Anama emanuunu torowa utedana kobere ueta ekodaitate siosawere utebaitana Godima emaba ibo derawere uteda fanisi derawere mafisu. ⁹ I siosawere utaita uwarama neno siosa uteda fanisi mubitate oferi derawere woufitaita. Ya Ju uwara, ya ko oferi eno wouforo nono yanu buribi i Ju me aika uwara nesia eno woufitaita. ¹⁰ Godima i kobererau utaita uwaranu ifu we ma derawere ujite kobere kabesiro odifite

ma kobererau ujis. I Ju uwarabai ko ufite nono emanu buribi i Ju me aika uwara nesiaba eno ujis. ¹¹ Godi Danu unu uwara torowana me Danu unu uwara nesia arotorowa iba uwara nesiaba arotorowa ujis.

¹² Enoba Mosesinu tarawatu iwata me amarama siosawere ufite uifisuna uitawa ina kabesiro anibisu. Iro anibiro Godima i amaraba Mosesinu tarawaturoma koto da ujis. Nono i Mosesinu tarawatu yawiteda imutasu amarama siosawere ufite uifisuna enanari uitawa ina kabesiro anibiro Godima i amaraba Mosesinu tarawaturoma koto ujis. ¹³ Mosesinu tarawatu sina nautaita uwaranana Godima emaba kobere uwara da webisu. I tarawatu sina nautaitate enanari utaita uwaranana kobere uwara webisu. ¹⁴ I aika uwara, emabai Mosesinu tarawatu ibawa, nono i uwarama emanu beforoma i tarawatu sina iwata uteda utaitana emabai tarawatu meba emanu imuetana emanu tarawatu ari. ¹⁵⁻¹⁶ Ema eno utaitana Godima i tarawatunu ubi emanu nenoro owawa ue odiba iba eno utaita. Godima eme nesia emanu nenoro feare ibetawere imueta nesia Yesu ma borobafite ido emabai koto derawere ujis. Nana Godinu kobere sina eno watane enanari ujis. I kowaro i uwaranu nenona emanu ere weta, ima emanu uetana siosawere wawei webisu aba emanu uetana kobererau eno webisu.

I Ju uwaini tarawatu

¹⁷ Nono yade! Yana Ju waita uwara. Yabai Mosesinu tarawatu ibinuro imutaitate yana Godi iwata utaita eno sina faiyawere waita. ¹⁸ Yana Godinu unu iwata utaita. Yanu tisa uwarama Mosesinu tarawaturoma we mawetu utebitaba siosawere uetaini kobererau uetaini yanae ture

aika maika odaita. ¹⁹ Ya eno waita, yana Godinu imueta iwataba i diti basugari uwara ari uwara Godinu dabaro woure are odifeisi waita. ²⁰ Yana eno waita, i me sara siosa weta uwaranu imueta ma wiropete i iwata derawere me uwara ue mawetu ufeisi waita. Mosesinu tarawatu yabai ibinuba iwata nesiaini ba imuetaini iwata utaisi waita. ²¹ Ido, yana aika uwara we mawetu utaitade nono yanu torowa we mawetu utaita aba me? Waira da ua waitade ya waira utaita aba me? ²² Dita yagera da fa waitade, ya dita yagera faraita aba me? I ba me godi ya unutawa waitade, i ba me godinu su ibaiabai waira utaita aba me? ²³ Mosesinu tarawatuna yanu waitade, Mosesinu tarawatu ma furufareda Godinu ifu ma igabuga utaita aba me? ²⁴ Godinu bukaroma eno wasu, yana siosawere utaitaba Godinu sina nautawa uwarama Godinu ifu ma siosa utaita wasu.

²⁵ Ya uwarama Mosesinu tarawatu uegou utaitana yanu ofe turetana kobererau, ima ya durua utasu. Yana Mosesinu tarawatu ma siosa utaitana yanu ofe turetana kobererau me. Ina ofe turawa uwara ari. ²⁶ Nono mui ofe turawa amarama i tarawatu nesia uegou utasuna dawa ofe tureta amara ari dawa ba Ju amara ari sinasu. ²⁷ Enoba i ofe turawa amarama i tarawatu utasuro ya ofe tureta sina owawa uta tarawatu bobo uwarama i tarawatu utawa utaitaba dana ya ereda wawei wasu. ²⁸ Ana amarana ba Ju amara? Danu danua damama ba Ju uwaranana dawa ba Ju amara? Me. I ba ofe turetana ofe tureta torowa me. ²⁹ I ba Ju amara dawa ba kobere neno imutasu amara. I ba ofe turetana neno tai tunono ueta. Ina Godinu Imumu Kotofunu ueta. Ina emenu kaiyama

tureta me. Emema emanu ifu we ma derawere utawa utaitaro Godima emanu ifu we ma derawere utasu.

3

¹ Ya Ju uwara yabai ane kobere tai ibinu. Yabai ibinu i ari i moana uwarabai ibawa? Ane kobere emeru muboita i ofe turetaroma? ² Yabai kobere emetu ibinu. I botaina Godinu kobere sina. Godima Danu kobere sina yawofene ya uwarabai ko mai. ³ Moana Ju uwaranu naueta ba me. Emañu ba me nauetama Godinu ba we bou ueta ma siosa ufisu aba me? ⁴ Ema, enona me! Uwara nesia meo meo boboro Godi Dawa torowana ba. Godinu bukaroma Godiba eno wasu,
a sina webasuna i sinana ba. Emema a koto ufitaitana ema serigari ufasu,
eno wasu.

⁵ Moana uwara eno waita, ya ba me ufeisina emema Godinu ma rorowarau ueta efitaita waita. Iba anene webeisi? Ya siosawere usiba Godima yaba fanisi mai. Eno uide Dawa siosawere ui? Me. Ina emenu imueta sina. ⁶ Ema, enona me! Enorona Godi Dawana rorowarau meba i orofa atata uwara nesia anene koto ufisu?

⁷ Moana uwarama eno waita, yanu ba me uetaba emema Godinu sina ina ba iwata uftitate Danu ifu we ma derawere ufitaitana Godima yana siosa uwara aneba eno wasu? ⁸ Yana siosawere uteibe Godinu kobere ueta uyafisu waita. Moana uwarama eno meoma waita, Foroma i sina enanari wasu waita. I sinana nana wiawaro meowereba Godima i uwaraba fanisi derawere mafisu.

Mui amarama rorowarau me

⁹ Anene wemau ari? Ya Ju uwara torowana kobererau nono i Ju me i aika uwarana siosawere?

Me! Nana wene, uwara nesia arotorowa wene. Ueta siosawere ima Ju uwaraini i Ju me aika uwaraini ya nesia yawotasu. ¹⁰ Godinu bukaroma eno wasu,

mui amarana rorowarau me, ya nesia siosawere. ¹¹ Ya nesia Godinu ba daba iwata me. Ya nesia Godi doberawa utaita. ¹² Uwara nesia emanu unu aika dabaro anitate siosawere uta. Mui amarama kobererau utawa utasu. Nesia siosawere utaita. ¹³ Emanu nodoroini bebetuna eme uri utaitaro eba ubasu kabesi ari. Iroma urarawere sina farasu. Emanu meanana iruetu emetu. Emanu bebetu fifiro towinu kae ari ibinu. ¹⁴ Emanu bebetuna imona me kawere sinama wate fare ibinu. ¹⁵ Emanu burima sau anaitate eme ma uitaita. ¹⁶ Emanu aika dabaro aneda eme ma siosa utaita. ¹⁷ Godinu kobere wesa kawewera ueta daba ema iwata me. ¹⁸ Ema Godiba iya uyarawa uteda ema Godi imue ititi kakara utawa utaita,

Godinu bukaroma eno wasu.

¹⁹ Ya iwata utaisi, Godinu tarawatuma we mawetu utasu sinana i tarawatuma yawotasu uwara wasu. Enoba moana uwarana i siosa uetade ane da iwawa ufitaita. Iba i Ju uwaraini i orofa atata uwara nesiaba kerere ibinuba emana Godibai moko sina wiawa wate mu utaitaba Godima ema koto daido rorowarau ufisu. ²⁰ Enoba imue eawe! I tarawatu sina uegou utaita uwarama Godinu iboro rorowarau da inafitaita. Godinu tarawatu sina, ima yanu siosawere ueta ma borobarasuro yanu torowa yanu siosawere ueta iwata utaisi.

Godi anene ue eme ma rorowarau utasu sina

²¹ Enoba nono Godinu awona reka imueta imue eawe. Godima eme ma rorowarau ueta reka daba odiro ina ya iwata utaita iba ina i tarawatu daba me, i dabana aika. I tarawatu owawa yanaeta amaraini i we bou ueta uwaraini ema i reka dabbana kobere daba idoni weita. ²² Anama Yesu Kerisobai danu naueta odasuna Godima dawa ma rorowarau utasu. Dawabai ewa uwarana Nanu oname uwara ido wiawa utasute Dana uwara nesiaba arotorowa we imutasu. Ana anama emanu naueta Yesu Kerisobai odifitaitana ema ma rorowarau ufisu. ²³ Eme nesia siosawere utaro Godinu mafie utebi araeta emabairoma feari. ²⁴ Godima yaba kobererauro rorowarau imuteda me durua utebiba awona ya Danu kobere durua uetaba Danu iboro rorowarau inaibinisi. Yesu Kerisoma yanu neno neno ueta mune imutawa uiba Godinu iboro yaini naini rorowarau ibinisi. ²⁵ Godima Danu ununa Yesu Keriso uifite emenu neno neno ueta mubite imutawa ufie iba siaia uiro tararite yaba ui. Godima eme ma rorowarau ufie iba Yesu Keriso siaia uiro tararite uiba awona Godima Yesu Kerisoro eme ma rorowarau utasuro ya iwata utaita. I bodere uwarama siosawere utebitaro Yesu Keriso farawa Godima yawofie uteda emanu neno neno ueta ekodi. ²⁶ Nono awona Godima i neno neno ueta uwara eno munasu, ana anama emanu naueta Yesubai odaitaro Yesu Kerisoma emanu neno neno ueta mune imutawa utasuna Godima ema eno munasu. Godi Dana rorowarauba eme eno ma rorowarau utebasu ro iwata utebaisi.

²⁷ Enoba ya Ju uwara yanu ueta sinetaba aneba sina yafawere webaisi? Yanu ueta sinetaba sina yafawere da webeisi. Godinu tarawatu sina nau-taisite enanari utaisiba sina yafawere webeisi?

Me. Ya Yesu Kerisobai yanu naueta odaisiba iba we ma derawere ufeisi. Mui amarama i tarawatu utasuba we ma derawere ufeisi? Me! Mui amarama danu naueta Yesu Kerisobai oda-suna iba we ma derawere ufeisi. ²⁸ Nana eno watane, anama Yesu Kerisobai danu naueta oda-suna dawa Godibai ibinu. I tarawatu sina ima dawa ma rorowarau utawa utasu. I naueta torowa ima dawa ma rorowarau utasu iba eno watane. ²⁹ Godina i Ju uwara torowanu Godi? Dana i aika uwarcaini emanu Godi aba me? Aiwia Dawana i aika uwarcaini emanu Godi. ³⁰ Godi Dawa demuraiba Dawana i aika uwarcaini emanu Godi. Godima i ofe tureta uwaranu Yesu Kerisobai nauetaba ema ma rorowarau utasute i ofe turawa uwaranu Yesu Kerisobai nauetaba ema enanari ma rorowarau utasu. ³¹ Ya eno utaisiba yanu nauetama Godinu tarawatu sina ma siosa utaisi? Me! Yanu nauetama Godinu tarawatu sina ma kimu utaisi.

4

Eibaramunu ueta sineta yabai mawetu utasu

¹ Eibaramu dawana ya Ju uwaranu botai siro-rari amara. Eibaramunu naueta sina wemaro nauawe. Eibaramu dawa i naueta doberebe ane atani aba me? ² Eibaramu danu aika gaukara uetama Godinu iboro eno rorowarau inafirona danu torowa ma uyareda sina faiyawere webie. Meba danu torowa Godinu iboro danu ueta ma uyareda sina faiyawere wiawa ui. Nanu sina nauawe. Eibaramu dawa danu torowa ma kobererau utawa uiba sina faiyawere da webisu. ³ Godinu bukaroma eno wasu, Eibaramuma Godinu sina nauite danu naueta Godibai odiba Godima i amaranu neno ma rorowarau uite ana

kobere amara wei. ⁴ Mui amarama gaukara ujisuna danu moko mubisu. Ina me maetana me. Dawa gaukara utasuba iba danu moko munasu. ⁵ Emanu wiroetaba emanu torowa gaukara utawa utaita uwara, Godima emanu neno, me ma rorowarau utasu. Enoba anama i tarawatunu ueta utawa utasute danu naueta Godibai degou utasuna Godima eno we imutasu, i amaranu nauetaba danu nenona rorowarau we imutasu. ⁶ Deiwidiima boderewere enanari wei. Godima i tarawatu ueta utawa uwara mune emanu neno ma rorowarau utasuro yaru derawere utaita.

⁷ Deiwidiima i imuetaba eno wei,

Godima ananu siosawere ueta mune imutawa utasute emanu siosawere ueta maiturasuba i uwarana yaru derawere utaita. ⁸ Yanu Dera Waria Amarama i siosawere ueta Danu uwarabai odawa Dana mune aika odasute mune imutawa utasuba yaru derawere utaita,

Deiwidiima eno wei.

⁹ I yaru uetana i ofe tureta uwara torowanu yaru ueta aba i ofe turawa uwaraini emanu yaru ueta? I yaru uetana i naueta uwara nesianu. Nanu botai yaba wene sina nono wemaro nauawe, Eibaramuma danu naueta Godibai odi, ima danu neno ma rorowarau ui. ¹⁰ Abo kowaro eno ui? Danu ofe turi kowaro ko aba danu ofe turawa kowaro eno ui? Dawa danu ofe turawa kowaro ko eno ui. ¹¹ Eibaramu danu ofe turawa kowaro Godibai danu naueta odiro Godima danu neno ma rorowarau ui. Nono danu neno rorowarauba danu ofe turi. I ofe turetana danu neno rorowarau uetanu towana. Enoba dawana i ofe turawa naueta uwara nesianu damama. I ofe turawa uwaranu nauetana emanu kobere ueta

Godima eno we imutasu. ¹² Nono dawana i ofe tureta uwaranu damama. Eibaramu dawa danu ofe turawa danu naueta Godibai odi, enanari, i ofe tureta uwarama emanu ofe turetaba imuegou utawa emanu naueta Godibai odaitana dawana emanu damama.

Eibaramu danu nauetama Godinu we bou ueta muni

¹³ Godima Eibaramuini danu sisia uwaini i orofa atata nesia mubitae we bou ui, Eibaramuma i tarawatu sina naui iba Godima i tarawatu naui website i sina we bou utawa ui. Eno utawa uiro Eibaramu dawa danu naueta Godibai odi iba Godima dawa ma rorowaraau uite i sina we bou ui. ¹⁴ Godima tarawatuba i sina we bou ufirona i Godibai nauetana kobererau mero nono emema i tarawatu uegou utawa utaitaba Godinu we bou uetana me sibie. ¹⁵ Emema Godinu tarawatu ma siosa utaitana Godima ibo derawere utasu. Enoba i tarawatuini Godinu ibo ueta ma arotorowa ue ib-inisi. Nono i tarawatu merona emema i tarawatu da ma siosa utebitiae.

¹⁶ Enoba Godima i Godibai nauetaba i sina we bou ui. Godi Danu unuba Dana i we bou ueta me mai. Enoba Eibaramunu sisia uwara nesiabai enanari mai. I tarawatu bobo uwaini i tarawatu me naueta, Eibaramunu naueta ari uwaini ema nesiaba i we bou ueta me mai. Eibaramu dawana ya nesia yanu baba. ¹⁷ Godinu bukaroma Eibaramuba eno wasu, Nana i orofa atata faiyawere uwaranu damamana a ido ode wasu. Godima i we bou ueta sina weiba ina ba. Eibaramu i Godibai danu naueta odi. I Godima uieta uwara uietaroma ma uyarasute i boderewereroma ibawa ememetu wawaro odasuro faraita wasu. ¹⁸ Godi Dawa eno ueta Godiba Eibaramu danu naueta Godibai odegou uite i kimuwere ueta

iwawa utawa ui. Dana Godi Eibaramu dawaba amara mafisu imuteda yawoi. Danu naueta Godibai odegou uiba dawa orofa atata faiyawere uwaranu sirorari amara sini. Godinu bukaroma enanari wasu, anu sisia uwara faiyawere sibitaita wasu. ¹⁹ Dawa iwata, danu ofe kimu uiba ina uieta amaranu ofe ari sinono ui. Danu oyana wanaderedi (100). Danu aweta Sera dawa burukawereba dawa kuita da mubisu eno iwata uite danu naueta ma wawana wawana utawa Godibai kimuwere odegou ui. ²⁰ Eibaramuma Godinu sinana meo sina we imutawa uite i sina nauegou ui. Danu nauetana kimuwereba Godibai we ma kobererau ui. ²¹ Dawa eno we imui, Godi ane ane we bou utasute Dana bunawereba daido enanari utasu eno imuegou ui. ²² Eno uiba Godima danu nauetaba dana rorowarauro kobere amara wei. ²³⁻²⁴ Dana kobere amara sina Eibaramu dawa torowaba i sina owawa odawa ya nesia i sina efene iba owawa odi. Yanu Dera Waria Amara Yesu uietaroma ma uyari Godi, Dawabai yanu naueta odifeisina yana rorowarauro kobere uwara eno webisu. ²⁵ Yesu Keriso Dawa yanu siosawere uetaba uiro nono Yesu yanu neno ma rorowarau ufie iba Godima Dawa ma uyari.

5

Godinu ditiro ya rorowarau usi

¹ Ido, yanu naueta Yesu Kerisobai oisi. Oisiro yanu nauetaba Godima yanu neno ma rorowarau ui. Nono Yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoro yaini Godini wesarau ibinisi. ² Yanu naueta Yesu Kerisobai oisi. Oisiro Dana ya nesiaba i me rorowarau ibeta daba wabue moyo uiro awona i

me maeta Dawabairoma musite iro inaraisi. Iro inareda nono yaini Godinu kobere araetawere efene utebaisi ibaiabaiba duburo efeisiba iba awona yaru derawere utaisi. ³ Awona i ueta aika maikama yanu naueta ma siosa ufie utebasu ima yanu naueta ma kima uteibisuba iba jaja utawa ure nudarau uteda yaru derawere utaisi. ⁴⁻⁵ Yanu ure nudarau uetaba yanu naueta kimu utasuro Godima ina kobererau we imutasu. Godima eno we imutasuba Danu we bou ueta nesia mubene yawotaisi. Godinu Imumu Kotofuma Godinu neno arama ueta yanu neno ubarero woure degou uiro ibinuba yanu mubene yawotaisi ina daidofafite yanu neno da ma siosa ufsu ina ya iwata utaisi.

⁶ Yana buna mewereba me ibisiro Godinu we odi ba kowa enanari Kerisoma i Godi imutawa uteda siosawere utebita uwaraba tare ui. ⁷ Mui amarama mui rorowaru ueta amaraba uietana ina kimu derawere. Enorogo nono mui amara neno kimu ufite mui kobere amaraba uifie rairogo ina ido. ⁸ Ya bodere siosa utebisi uwararogo Godima yaba neno arama uite Keriso siaia uiro tararite yaba ui. Godima eno uiba Dawa yaba neno arama utasuro ereda iwata utaisi. ⁹ Enoba awona Yesunu uietaba Godima Yesu Kerisonu oferoma itari wiroeta ononoma yanu neno ma rorowarau uite ya kobere uwara we odi. Ina eno uiba ya nesia iwata utaisi, duburo Godima i siosawere uetaba ibo derawere ufsurogo nono i Dana derawere ibo uetaro ya da inafite ya ma wirosu. ¹⁰⁻¹¹ Boderewere yaini Godini wasai utebisi. Eno ue ibisiro Yesu Kerisoma yaba tare uite Godinu ibo turi. Eno uite Yesu Dana ya ma owere

mune Danu reka wiroeta dabaro ma rorowarau ue odiba i reka dabaro torowa wiroegou ufeisi. Nono i torowaba merogo yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoma Godinu ibo turiba yaini Godini demurairo ibeda iba yaru derawere utaisi.

Adamuini Yesu

¹² Mui amara demuraima siosawere uiro siosawere ueta ewa nasiniro ido fari. Ewa nasiniro ido fariba uietaini ido fari. Enoba eme nesia siosawere utebaisite uitebaisi. ¹³ Bodere i tarawatu emebai ibawa utebina siosawere ueta faiyawere utebitarogo nono tarawatu meba Godima i siosawere uetaba ibo utawa me ere ekodebi. ¹⁴ I sinana ba, nono Adamubairoma are Mosesibai i odoro eme nesia uitebita. Adamuma Godinuunu ma siosa uiba dawa iba ui. I bodere uwarama Adamunu siosawere ueta ari enanari utawa aika utebitarogo daido uitebita. Adamu danu ueta sinetaroma Yesunu fareta ma boroyari.

¹⁵ Adamu danu ueta demurairatuna siosawere. Godi Danu me maetana kobererau. Adamu dawa siosawere uiba eme nesia uitebaita. Nono Godi Danu imueta aika ui. Dawa emeba neno arama uteda Danu me maeta, Yesu Keriso odiro ya me durua ufite yanu siosawere ueta mune imutawa ufie ewa nasiniro tarari. Enoba Danu kobere ma wiroeta eme nesiabai fari. ¹⁶ Nono Godinu me maetana aika, i amara demurainu siosa uetana aika. I siosa uetanu ubina uieta. Godinu me maetanu ubina me ibene ibene ibeta. Godinu me maetana eno, Godima Yesu Keriso odiro ewaro farite emenu siosawere ueta faiyawere munite ema ma wiroi. ¹⁷ I amara demurai Adamu danu siosawere uetaba iba eme nesia uitaisiro i uietama ya nesia yawotasurogo nono i amara demurai Yesu Kerisoba Godima Danu me maeta matasuro

ima ya Godibai ma rorowarau utasuro Dawabai ibegou utaisi. Enoba yaini Yesu Kerisoini kobererau ibaisite i siosawere ueta serigari utaisiro ima ya yawotawa utasu.

¹⁸ I amara demurainu siosa ueta demurairatuba eme nesia uitebaita, enanari Yesu Kerisonu kobere uetaba emema me ibene ibene ibifitaita.
¹⁹ I amara demurai Adamunu siosawere uetaba eme nesia emana siosawere ueta uwara sinebita, enanari i Amara Demurai Yesunu kobere uetaba eme faiyawere emana kobere uwara sinaita.

²⁰ Godima Danu tarawatu maiba emema siosawere ueta dera emetuwere utebitarogo nono Godima emeba Danu kobere me durua ueta mai. Idoba emenu siosawere uetaini Godinu kobere durua uetaini ibinurogo nono Godinu kobere durua uetana bunawereba emenu siosawere ueta ma seserigari utasu. ²¹ Enoba i siosa uetama eme nesia yawoteda ema ma uitebi. Nono awonana Godima ya me durua uteda Yesu Kerisoro ya ma rorowarau utasute yawotasuba me ibene ibene ibifeisi.

6

Ueta siosama ya ma uiro Yesuma ya ma wiroi

¹ Nana eno weneba anene webeisi? Godima ya woroworo durua uteibisuba iba ainewaure siosawere uteibero Dana yaba derawere kobererau durua uteibisu eno webeisi? ² Ema, enona me! Ya siosawere ueta ekoisite uieta eme ari sisiba anene siosawere ainewaure uteibeisi? ³ Ya Yesu Kerisonu ifuro babataito musite Dawaini demurai ari sisite Dawaini uinono usi. ⁴ I babataito uetama ya Yesubai ma taka uiba Yesuini yaini uri uta. Nono Baba Godi Danu ariowere bunama

Keriso uietaroma ma uyari i ari yaini reka ueta sineta ufeisi.

⁵ Ya Dawabai ma taka uiro Danu uieta ari enanari Dawaini uisina Dawabai ma taka ufiro Danu uietaroma Godima ma uyariro me ibinu i ari ya enanari ma uyafiro me ibifeisi. ⁶ Ya iwata, yanu bodere ueta sineta Dawaini korosiro ure badami ue oita. Enoba yanu ewa awona ibinisi oferoma siosa woroworo ufene utaisirogo nono ewa ofenuunu nesia Godima ma nuda ui. Eno uiba i siosa uetama yanu ewa ibinisi ofe yawotawa utasu. ⁷ Enoba anama uitasuna i siosa uetama dawa yawotawa utasu. ⁸ Nono yana Yesu Dawaini uisiba Dawaini me ibifeisi eno imutaisi. ⁹ Ya iwata, Godima Keriso uietaroma ma uyariba Keriso Dawa nono da uifisu. I uieta bunama Dawa yawotawa utasu. ¹⁰ Dana i siosawere uetaba Dawa demuraima daido demurai ui. Nono awona Danu reka wiroetaro Dawa me ibeda Godinu unu uegou utasu. ¹¹ Nanu ununa ya eno imufoe watane. Yana i siosawere uetaroma uita. Eno utate nono awonana Godibai Yesu Kerisoini arotorowa ibeda inaraita iba imuegou uwae.

¹² Enoba i siosa uetama yanu ofe ubu yawotawa utasuba i siosawere uetanu unu da ufoita. ¹³ Yanu ofe ubuma siosawere uotoba yanu ofe ubu ememetuini bunaini siosawere uetabai da odiawete Godibai odiawe. Yana uitate nono awona me ibinitaba yanu ofe ubu ememetuini bunaini Godibai odiawete yanu ofe ubuma kobererau torowa utebeawe. ¹⁴ Ya i tarawatu sinabai ibawa utaisite Godinu kobere durua uetabai ibaisiba i siosawere uetama ya da yawofisu.

Rorowarau uetanu sabua

15 Enoba ya i tarawatu sinabai ibawa Godinu kobere durua uetabai ibaisiba siosawere uegou ufene waita? Ema, enona me! **16** Ya ewana iwata utaita, mui dera yawoeta amarabai yanu torowa sabua ueta uwara ari mafoitana yana daido i dera yawoeta amaranu ba sabua ueta uwara. Siosawere uetaini kobererau uetaini ema dera yawoeta amara sadei ari. Enoba yana ueta siosanu sabua ufoitana inu ubina uieta. Nono kobererau uetanu sabua ufote gifena da ufoitana Godima ya ma rorowarau ufisu. **17** Bodere yana siosawere uetabai ane sabua utebita. Nono awona moana uwarama Godinu kobere sina yaba we mawetu utaitaro ya nautaitate enanari uegou utaitaba Godibai we ma kobererau utatane. **18** Yana yanu bodere yawoetana siosawere uetaba ekoitate awonana Godinu kobere uetanu sabua ueta uwara sita. **19** Nanu ununa ya uwara iwata ufoe iba ema sabua ueta sinaroma watane. Bodere yana yanu ofe ubu ememetuini bunaini siosawere ufitae i siosawere uetabai oita enanari awona yanu ofe ubu ememetuini bunaini nesia i kobererau uetabai odiawete kobererau torowa ufoe watane.

20 Bodere yana siosawere uetanu sabua utebitate kobererau uetaba imutawa utebita. **21** Yana eno utate ane moko muta? Awona iba maru utaita. Yanu bodere uetanu mokona uieta. **22** Nono awona i siosawere uetabairoma ma dare munite odiro yana Godinu sabua ueta uwara sita. Enoba yanu mokona Godinu kobererau uetaini me ibene ibene ibetaini ido. **23** I siosawere uetanu mokona uieta. Nono Godinu me maetanu mokona yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoini yaini me ibene ibene ibeta ido.

7

Foroma aweta awera muneta sina wei

¹ Naiyemutu, tarawatu sina ya iwata utaita. Ewa mui tarawatuna ewaro i me ibinita uwara torowa yawotasu. Nono i uieta uwara yawotawa utasu. ² I awerasi bobo awetaboma tarawatuba emanu awerasini ibedana merau emanu awerasibai taka ue ibifitaita. Nono mui awetanu awera uifisuna i awetanu danu awerabai taka ue ibeta tarawatu ekodifisu. Tarawatu me sibisuba iba ima i aweta da yawofisu. ³ Enoba mui awetanu awera uitawa me ibifiro i awetama mui amarabai taka uifisuna dana dita yagera uyare fareta aweta. Nono danu awera uifiro danu awerabai taka ue ibeta tarawatu ido me sibisuba i awetana mui amara mubisuna dana dita yagera uyare fareta aweta me. ⁴ Naiyemutu, nanu sina edono, yana i korosiro ui Kerisonu ofe ememetu ari sitaba uitebaita i ari utate i tarawatu ekoita. Ekoitaba yana mui amarabai taka ufoe iba uitate ekoita. Nana i uiataroma ma uyari Yesu Kerisoba watane. Enoba Godibai kobererau ufoita. ⁵ Bodere yanu sara siosa ueta nenoma ya yawotebina i tarawatuma yaba webiba ya yanu ofero siosawere utebisi. Enoba yana uieta uwara ari sisi. ⁶ Awonana ya i Ju uwaranu tarawatu sinaini baetaba neno siosa da uawe. I tarawatu sinama ya diburaro odinono uite yawotebiba inu sabua ueta uwara sita. Nono awonana i owawa oeta tarawatubai uitate i sabua utebita gaukara ekoita. Enoba yana Godinu gaukara i bodere owawa oeta tarawaturo da ufote i reka Imumu Kotofuro uegou ufoita.

Tarawatuini ueta siosa

⁷ Nana eno weneba ane imutaisi? I tarawatuni siosawere uetaini ema demurai ari eno imufeisi? Ema enona me! I tarawatumna nabai siosawere ueta we mawetu utawa ufirona nana i siosawere ueta iwawa umane. I sina edono, tarawatumna naba eno wei, diti uro owere ma owere da ua weiba ina siosawere ueta na iwata ue. ⁸ I tarawatumna siosawere ueta sina naba webiba nanu ununa siosa ueta derawere umane utebitara. Tarawatu mena siosawere uetana me. ⁹⁻¹⁰ Bodere nana i tarawatu iwata meba nana yaru ue kobererau ibebitara. Nono duburo i tarawatu ido farina nana i tarawatu iwata uero siosawere ueta nabai ido uyariba na uinono ue. Na eno we imue, i me ibeta tarawatu ima naba wiroeta we bou uirogo nono naba matawa uite nabana uieta mai na eno we imue. ¹¹ I tarawatuba siosawere uetama nanu nenoro uyarite na iruite ma ui.

¹² Nanu sina nauawe. I tarawatuna kakarawere, ina rorowarau, ina kobererau. ¹³ I kobere tarawatu ima nanu me ibeta mu sanite nabai uieta odi eno imutaita? Ema, enona me! I siosawere uetama i kobere tarawaturo nanu me ibeta mu sanite nabai uieta odi. Eno uiba ba me uetana siosa derawere eno we imutaisi. I tarawatumna ya eno we mawetu utasu, i siosa uetana siosa derawere eno we mawetu utasuro iwata utaisi.

Bodere ueta sinetaini reka ueta sineta

¹⁴ Ya iwata, Godinu tarawatuna kobererau. Nono nana me eme torowa. Nanu nenona siosawereba nana siosawere uetanu sabua ueta amara. ¹⁵ Nanu utatane, i uetana na iwawa iwawa utatane. Nanuunu umane utebatane i ane ane na utawa utatane. Nono na unutawa utebatane i ane ane ina utatane. ¹⁶ Na unutawa utebatane i ane ane daido utataneba i tarawatunu weta sinaini

baini kobererau we imutatane. ¹⁷ Imue eawe. Nanu torowa eno utawa utatane. I siosawere ue-tama nanu nenoro ibinuba iba siosawere utatane. ¹⁸ Na iwata, kobere ueta sineta nanu sara siosa ueta nenoro ibawa utasu. Nanu unu i kobere ueta sineta umau. Umaurogo nono nabai buna meba iba kobere ueta sineta utawa utatane. ¹⁹ Nanu unu umane utebatane ane ane ina na utawa utatanete nono na unutawa utatane ane ane ima na daido utatane. ²⁰ Enoba na unutawa utebatane ane ane utatanena nana utawaro nanu nenoro ibinu siosawere ueta ima eno utasu. ²¹ I sinanu ubina edono, nanu unu kobererau umauna siosawere ueta nabai ibinuba kobererau utawa siosawere utatane. ²² Nana Godinu tarawatu imuteda nenoma yaru utatane. ²³ Nono nanu sara siosa ueta nenoro aika tarawatuma ibeda nanu unu tarawatuini uraneda na budari utasute wasuba nanu siosawere unu umane utatane ane ane imuetaini daido utatane. ²⁴ Enoba nana neno siosa utatane. Anama na ewa uieta oferoma ma wirofisu? ²⁵ Yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoma na ma wirofisuba nana Godibai we ma kobererau utatane. Nanu sina nauawe. Nana Godinu tarawatu beforoma imuegou utatanete nono nanu sara siosa ueta nenoba i aika tarawatunu siosawere ueta utatane.

8

Godinu Imumu Kotofuini ibinisi

¹ Nana eno wemaro nauawe. Ana anama emanu naueta Yesu Kerisobai oitate Dawabai ibinitaba Godima emaba fanisi da mafisu. ² Nana nanu naueta Yesu Kerisobai odete Dawabai ibitararo Danu Imumu Kotofuma naba me ibene ibene ibeta mai. Danu me ibene ibene ibeta tarawatuma i uieta tarawatubairoma na mune

aika odi. ³ Nono ya uwarana siosawerero buna meba Mosesinu tarawatuma yaba eno utawaro nono Godima yaba eno utebi. Godima Danu Amara siaia uiro ewaro tararite yanu siosawere ofe ari ofe muneda ba eme sini. Godi Danu ununa Yesu Kerisoma siosa ueta mu sabie iba siaia uiro tararite ba eme sini. ⁴ Dawa eno uite i siosawere uetanu buna mu saniba i tarawatuma ma rorowarau ueta wasu sina ya Godinu Imumu Kotofunu bunaro inaraisi uwarabai nesia enanari ui. ⁵ Ana ananu sara siosa ueta nenoma ema yawotasuna emana siosawere uetaba imutaita. Imumu Kotofuma ana ana yawotasuna emana Imumu Kotofunu kobere uetaba imutaita. ⁶ Anama i nenonu siosa uetaba imufisuna dawa daido uifisu. Anama Imumu Kotofunu kobere wesara uetaba imufisuna dawa merau ibeda me ibene ibifisu. ⁷ Ana anama emanu bodere siosawere nenonu ueta utaitana Godini wasai utaita. Emanu eno utaitaba Godinu tarawatu sina nautawa utaita. Emanu bodere nenona siosawereba iba gifena utaita. ⁸ Ana anama emanu naueta Godibai odawa uteda emanu bodere nenonu unu siosawere utaitana Godima emaba ibo utasu.

⁹ Nono yade. Godinu Imumu Kotofuma yabai ibinuba yana i siosa nenonu ueta utawa yana Imumu Kotofubai ibeda kobererau utaita. Enoba Kerisonu Imumu Kotofuma anabai ibawana dawana Yesu Kerisonu amara me. ¹⁰ Nono Yesu Kerisoma yanu nenoro ibinuba yanu ofe uifiro nono Godima yanu neno ma rorowarau utasuba yanu imumu Godibai ane me ibene ibene ibifisu. ¹¹ Godima Yesu Keriso uietaroma ma uyari. Enanari nono Danu Imumu Kotofu yanu nenoro ibifisuna Godima Keriso uietaroma

ma uyari enanari yanu ewa uietawere ofe ma uyafisu. Danu Imumu Kotofu yanu neno ubarero ibinuba iba ya ma uyafisu.

¹² Enoba, naiyemutu, ya yanu sara siosa ueta nenonu we mune maeta uwarana me. Danu siosa ueta da ufeisi. ¹³ Yana yanu sara siosa ueta nenonu ueta ufoe ufoitana ufoita. Nono yana Godinu Imumu Kotofunu buna mubote i sara siosa ueta nenonu ueta mune aika saboitana me ibene ibene ibifoita. ¹⁴ Ana anama Godinu Imumu Kotofunu sina nautaitate enanari utaitana emana Godinu koiniboro. ¹⁵ Godinu Imumu Kotofu yanu nenoro itarina sabua ueta uwara sinawa Godinu koiniboro sisi. Bodere Godiba iya derawere uyasite nono awonana ya iyarawa utaisi. Godinu Imumu Kotofuma yabai ibinuba Godiba yanu Baba waisi. ¹⁶ Godinu Imumu Kotofuma yaba wasuba yana Godinu koiniboro nenoma we imutaisi. ¹⁷ Nono yana Godinu koiniborona yana Danu we bou utasu muneta uwara. Yana Kerisoini i we bou ueta uruama mubeisi. Yana Dawaba neno oferi woufeisina Dawaini Godinu araetawere orofaro ane ibifeisi.

Duburo fafisu araeta

¹⁸ Nanu imueta wemaro nauawe. Yanu neno oferi wouretana derawere me. Godima Danu kobere araetawere yabai odifisuba yanu neno oferi wouretaba da imufeisi. ¹⁹ Godima Danu uwara mawetu ufiro Godinu ubu ui ememetu ne-siama Godinu naueta uwarade abo uwara efita iba yawotaita. ²⁰ Ana omaini era wa nautawa ne-sia me sara siosa ibinita. I ememetu ema unutawa ema eno ue siosa ibeta. Godi Danu unuma ema eno ibifitae we odi. I ememetu emana i kobere ma wirosisu kowa yawotaita. ²¹ I ana omaini era wa

nautawa nesia awona sibu uraitate yajara utaita. Nono duburo Godima ema ma wirofisu. Godima ema ma wirofiro Godinu koiniboroini emanu uietaini yajara uetaini nesia ekodifitare kobererau araetaro ibeibitaita. ²² Awonana ana omaini nesia oferi woureda arua wenono utebaita. Awtama aruma amara mubie uteda i webasu i ari arua wenono uteda siosawere ibinita. ²³ Nono i ana omaini erawa nautawa emanu torowa eno ibawaro yaini eno ibaisi. Godima Danu Imumu Kotofu yaba ko mai uwara yana enanari nenoro i weda Godima yanu ofe ma wirofite Danu omueta uwara odifiro yanu reka ofe daido ba mubeisiba iba imuegou uteda yawotaisi. ²⁴ Yana eno naue imue usiba Godima ya ma wiroi. Nono i reka ofe yabai ibinude aneba i reka ofe mubene imuegou utaisi? Yabai i reka ofe ibawana iba i reka ofe mubene yawoteibeisi. ²⁵ Nono ya i erawa emetu mubene yawofeisina ya jajabujiji me kekerama yawoteibeisi.

²⁶ Yana buna meba Godinu Imumu Kotofuma ya durua utasu. Godibai guriguri uteda anene waisi ya iwata meba i weda neno sanaisiro Imumu Kotofuma durua uteda Godibai kobere sina wasu. ²⁷ Godi Dawa yanu nenoro imueta ereda Danu Imumu Kotofunu imueta iwata utasu. Imumu Kotofu Dawa Godinuunu ueta iwata uteda iba Godibai ya Godinu naueta uwaraba nui webasuro Godima Danu imueta iwata utebasu.

²⁸ Ya nesia eno iwata uteda we imutaisi Godima Danuunu uite ya Danu uwara we mune odi. Eno we mune odiro Danu ba uwara sisite ibinisirogo nono yabai ane ane ueta kimurarabo faraita. Faraitarogo Godinu Imumu Kotofuma ya kobererau ibifene i ueta nesia munasute ima Dana ya

durua utasuro kobererau ibebaisi. ²⁹ Bodere i eme ibawa kowaro Danu Dawabai naue imue ufitaita uwara nesia Dawa iwata ui. Eno iwata uite ema Danu amara Yesu ari sibitae we mune odi. We mune odite Danu ununa Danu adarabu nesiabai Yesu Keriso Dawana botai Amara sibie iba eno ui. ³⁰ Godima i boderewore we mune odi uwara ema awona yua we mune odasu. Ema yua we mune odasute emanu neno daido ma rorowarau utasu. Emanu neno daido ma rorowarau utasuba Danu araetaro ema daido ma inafisu.

Godinu neno arama ueta Yesu Kerisobai

³¹ Enoba anene webesisi? Eno webesisi, Godi Dawa ya durua utasude anama yaba wasai ufisu? ³² Godima Danu Amara ubi ma wawi utawa uite odiro yaba tare uiba enanari ya iwata Godima yaba ane ane nesia da ma feafite maegou ufisu. ³³ Anama Godinu we muneta uwaraba wawei webisu? Godima ya ma rorowarau utasuba Dana yaba wawei da webisu. ³⁴ Anama yaba do mafisu? Yanu abanaro inareta Amara Yesu Keriso Dawa uitema uyarite Godinu banibira age afu mane yaubine. Enoba Dana abanaro inareda yanu sina Godibai wasu. ³⁵ Ane Anema Yesu Kerisonu neno arama ueta yabairoma ma taie sabisu? Kerere ueta aba yanu ofe urumu ueta aba awe uyareta aba osi ueta aba wadia me ibeta aba ya ma siosa ufie arebasu siosawere ememetu aba rekaro ma uieta, i ueta nesia ima Yesu Kerisobairoma ya da ma taifisu. ³⁶ Godinu bukaroma eno wasu,

Yesuba ya uietanu iboro ainewaure Yana ya
nesia mamoe egi ari ufitae imutaita,

eno wasu. ³⁷ Yesu Kerisoma yaba neno arama uteda durua utasuba ane ane yabai uyarasuna ya ma siosa utawaba arisiaraisi. ³⁸⁻³⁹ Nana eno

imutatanero Godima yaba neno arama utasuba erawa nautawa ane anema Dawabairoma ya da ma taifisu. I uieta uretaini reka ibetaini aneruini i aika bunawere imumuini ema nesia ya Dawabairoma da ma taie aika odifitaita. I ure abanaro ibinita imumuini i nasini ubarero ibinita imumuini Godinu ubu ui orofa orofa aboro aboro ibinita ane aneini ema nesiama ya Godibairoma da mune sabitaita. Godima yaba neno arama utedaba Yesu Keriso odiro yaba ewaro tare uiba Godibairoma ya da mune sabitaita.

9

¹ Nanu ba sina wemaro nauawe. Na naueta amaraba nanu sinana meo me, ba sina. Godinu Imumu Kotofuma nanu nenoro ibeda durua utasuba ewa sina watane. ² Nana i Ju uwara nesiaba na neno siosa uteda ofe urumu derawere utatane. ³ Nana nanu Ju uwara, babamutu, kaka, nabueba imuegou utataneba emanu kerereba nanu ununa Godima emanu fanisi maeta naba mafite na Yesu Kerisobairoma ma taifirona ema wirofitate kobererau ibifitae eno imuteda iba watane. ⁴ Emana Ju uwara Godi Danu adarabu sibitae ema Danu torowabai ma taka uteda we mune odi. Eno we mune odite Danu kobere araeta emaba nata nata ui. Eno uite Danu unuro ue matane-taini dera dubu suro ba guriguri uetaini we bou ueta tarawatu emaba mai. ⁵ I bodere sirorari uwarararabona i Ju uwara emanu danatamutu. Godinu ma wiroe mune aneta Amara Dawaini ba ofe muni iba enanari emana Danu danata-mutu. Ido Godi Dawa uwaraini ane ane nesia yawotasuba Danu ifu ainewaure we ma derawere uteibene watane.

⁶ Godinu we bou ui sina dowarinu wiawa utatane. Imue eawe, i Isaraero sisiaroma sirorari uta Isaraero uwara ema nesiana Godinu we muneta ba Isaraero uwarana me. ⁷ Enoba ya eno da imufe. I Eibaramubairoma arebe are fari sisia, ema nesiana Eibaramunu ba sisia me. Godinu bukaroma eno wasu, Aisikibairoma anu sisia uwarama afitaita wasu. ⁸ Enoba Eibaramunu ofe torowaroma sirorari ue arebita uwarana Godinu koiniboro merogo nono i Danu unuro ue matanetaro we bou utebiro nautebita uwara emana ba Godinu koiniboro. Emana Eibaramunu ba sisia uwara. ⁹ Godinu we bou ui sina edono, ewa watane ba kowa etei oyaro nono owemate abai famaro Sera amara mubisu, Godima Eibaramuba eno wei.

¹⁰ Nono ina i torowana me. Rebekama amara sadei sokaka muni. Emanu damamana demurai. Dana Godinu we bou ui yanu sirorari amara Aisiki. ¹¹⁻¹² I aweta Rebeka dia munebina i amara sadei desini ubarerero ibeda kobererau aba siosawere utawa usiro Godima ereda Rebekaba wei, i botai amarama i dubu amaranu gaukara ueta amara sibisu wei. Godi Danu unu ufie uteda iba eno wei. Dawa unutawa mui amara ueta derawere ujisuba botai amara sineta. Danu unu dubu amara Dana weiba botai amara sini. ¹³ Godinu bukaroma i ari eno wasu, Jeikofuba neno arama utatanete Isoba ibo utatane eno wasu.

¹⁴ Enoba anene webesi? Godi Dawa kobererau utawa eno webesi? Ema, enona me! ¹⁵ Godima Mosesiba wei, anaba durua umane imumauna durua umau. Anaba neno arama umane imumauna daido dawaba neno arama umau wei. ¹⁶ Enoba emenu unuini emanu utaita sinaitaini kobererau weda iba eno da ujisu. Godi Danu unu

durua uetaba iba eno ujis. ¹⁷ Godinu bukaroma Feroba eno wasu, emema Nanu buna efita Nana a anu kabesiro ma uyare odine. Nanu ununa ewa sina i orofa atata uwara nesiabai we anibitae iba eno une wasu. ¹⁸ Enoba Godi Danu unu uwara durua ujisuna durua ujis. Nono uwaranu neno ma kimu ujisuna ma kimu ujis.

Godinu ibo uetaini Danu neno arama ueta

¹⁹ Godima Danu unu eno ujisuba yana naba eno weboita, Godima eno ujisutema nono anene moana uwara siosawere waita uwara webisu weboita? Eno utasuba emema emanu unuro da ufitate Godinu unu torowa ufitaitade nono anene sina eno webisu weboita? ²⁰ Nono a anaiyade. Ana ba amara torowade aneba Godiba moko sina wasu? I ubu ui emetuma i ubu ueta amaraba eno webisu, aneba na eno ubu ui webisu? Eno me, eno da webisu. ²¹ I sakaima okia ubu ueta amara dawa okia sadei ubu ujisuna danu unu uteda ubu ujis. Dawa okia demurai kobererau ubu ufite kobere ieta ubarero odifisu. Nono dawa mui okia me sara ubu ufite gamo ubarero sabisu. Dawa eno ujisude eno ujis aba me? Aiwi eno ujis.

²² Godima Danu buna efita uteda i bodere siosawere uteda uieta mubitae utebita uwara imutebe imutebe ibo uteda kekerema yawotebi.

²³ Nono ya, Danu kobere ue bou ueta okia ari ufero yaba neno arama ufite Danu araeta yaba mafie iba eno ui. ²⁴ Yana i ari. Dana ya yua we muni. I Ju uwaini i aika uwaini ema nesiabairoma ya mune aika odi. ²⁵⁻²⁶ Godima Osea bukaro eno wasu,

i bodere Nabai guriguri utawa uwara Nana emaba Nanu uwara wemau. Bodere emaba imutawa uero Nanu neno emabai ibawa uite nono duburo emabai ibifiro emaba Nanu

kobere uwarararau wemau. Bodere i orofaro ibebitana Godima emaba wei, yana Nanu uwara me wei. Nono i orofaro emema emaba eno webitaita, yana i me ibene ibene ibeta Godinu koiniboro eno webitaita,

Godima eno wasu. ²⁷ Bodere Isaiyama i Isaraero uwaraba eno wei, i Isaraero uwarana faiya faiyawere. Emana i enea magua ari. Godima ema nesia da ma wiropite moana torowa ma wiropisu Isaiyama eno wei. ²⁸ Godima Danu wei sina enanari ewa nasiniro ibeta uwarabai fanisi daido sau bunawere mafisu. ²⁹ Isaiya dawa bodere eno wei, i eme nesia yawotasu Godi, Dawa ya durua da ufirona yana i Sodomuini Gomora uwara ari sibete eme me ibifene Isaiyama sina eno wei.

Isaraero uwaraini Godinu sina

³⁰ Ibago anene webeisi? Eno webeisi, i aika uwarama i kobere ueta mubitae uteda gaukara utawa uteda emanu naueta torowa Godibai odebitaro Godima ema ma rorowarau utebi. ³¹ Nono i Isaraero uwarana emanu neno i tarawatubai ma rorowarau ufitaе utebitate i tarawatu sina nesia atane utawa utebita. ³² Aneba i tarawatunu sina nesia utawa utebita? Emana emanu naueta Godibai odawa emanu gaukara ueta torowa utebita. I uwarama Yesu Dawana i buridu ue ureieta gebiro ariba iba iro buridu ure ureitebita. ³³ Godinu bukaroma Yesuba eno wasu,

Nana Saioni orofaro buridu ue ureieta gebiro odimaro ina eme ma ureifisu. Nono anama danu naueta Yesubai odifite dawa maru da ufisu,

Godinu bukaroma eno wasu.

10

¹ Naiyemutu, nanu unu derawerena Godima Danu fanisi uetaroma i Isaraero uwara ma wiropfie watane. Eno imuteda iba Godibai guriguri utebatane. ² Na iwata, i Isaraero uwara emanu unu derawere Godinu dabaro anibitae imuegou utaitate nono Godinu sina nauegou utawaba Danu dabaro anawa utaita iba watane. ³ Godima emenu neno Danu torowabai ma rorowarau utasu emanu i ueta imutawa utaitate emanu aika buna uetama emanu neno ma rorowarau ufite ue eraita. Ema unutawa Godima emanu neno ma rorowarau ueta. ⁴ Ya iwata utaisi, Yesu Keriso Dawa i tarawatu nesia ue me siniba anama danu naueta Dawabai odasuna Dana i amaranu neno ma rorowarau ue Godibai ma taka utasu.

Wiroetana eme nesianu

⁵ Mosesima eno wei, anama tarawatuma dawa ma rorowarau ufie imufisuna i tarawatunu we kakara utasu sina enanari nesia yawoegou uteda ujis. ⁶ Ana anama emanu naueta Godibai ode rorowarau inaretaba sinana edono, yabairoma anama etua urero manibite iroma Keriso ewaro wo tarafiro ya durua ujis eno da we imuawede. ⁷ Enanari nono anama emeda nasini ubarero i uieta uwarabai tanibite Keriso iroma woure etu deiro amufiro me ibifisu eno da we imuawede. I eno imueta daba ibawa me. ⁸ I sina edono, Godinu sina yabai ibinu, ina yanu nenoini bebeturo ibinu. Nono i Godibai naueta sina ya uwaraba waisi. ⁹ Yana Yesu Dawa i Dera Waria Amara weda bebetuma eno waitate Godima Dawa uetaroma ma uyari yanu nenoma imutaitana Godima ya ma wiropfisu. ¹⁰ Yana nenoma Godi imutaisiba

Godima yanu neno ma rorowarau utasu. Yanu betuma yanu naueta waisiba Godima ya ma wirotasu. ¹¹ Godinu bukaroma eno wasu, anama danu naueta Godibai odasuna dawa maru da ujisatu eno wasu. ¹² I Ju uwara i aika uwara ema nesia arotorowa. I Dera Waria Amara Dawa i uwara nesia emanu Waria Amara. Anama Dawabai guriguri uteda Danu ifuro ane ane wenaueraitana Yesu Kerisoma ema we ma kobererau utasu. ¹³ Godinu bukaroma eno wasu, ana anama yanu Dera Waria Amarabai emanu naueta odeda Dawabai Dera Waria Amara ya ma wirosa weda nui webitaitana Yesu Kerisoma ema ma wirosisu.

¹⁴ Emanu naueta Dawabai da odifitaitade anene Dawabai nui webitaita? Nono Danu sina nautawa ufitaitade anene emanu naueta Dawabai odifitaita? Godinu sina botai wiawa ufitaitade i sina anene naufitaita? ¹⁵ Godinu sina weta uwara da siaia ufitaitade i sina aboroma fare webitaita? Nono Godinu bukaro sinama eno wasu, Godinu kobere sina woure fare waita uwara kobererau eno wasu. ¹⁶ Nono i Ju uwara nesia Godinu kobere sina munawa uta. Boderewere Isaiyama eno wei, Dera Waria Amara, i uwarama yanu waisi sina nautawa utaita, dana eno wei. ¹⁷ Godinu kobere yaba waitaro nauteda sina Yesu Kerisoba nautaisiba yanu naueta Godibai odaisi.

¹⁸ I Isaraero uwara ema i sina nautawaba iba me ibebita? Me, ema i sina nauta. Godinu bukaro sinama eno wasu,

i sina i orofa atata kabesi nesiaro we inarebita.

Emanu sina i orofa atata aboro aboro ibebita uwabarabai ani,

Godinu sinama eno wasu. ¹⁹ I Isaraero uwarama i sinanu ubi iwawa uteda iba i sina

nautawa? Mosesinu sina wemaro nauawe. Godima Mosesinu bukaro eno wei,
 i aika uwarabai kobererau umauba Isaraero uwarama i ereta ereda madudu webitaita. i me sara siosa utaita aika uwarabai kobererau umaro Isaraero uwarama ubusi uyafitaita,
 Godima eno wei. ²⁰ Nono Isaiyanu bukaro eno bunawere wei,
 i Na doberawa uwarama Na atanita. Nana Naba dobere wiawa utebita uwarabai Nanu torowa ma boroyare,
 Godima eno wei. ²¹ Nono Godima i Isaraero uwaraba wasu, i gifena wasai ueta uwara emaba Nanu age woroworo fisu uteda Nabai arawe webatane, wasu.

11

Godinu neno arama ueta Isaraero uwarabai

¹ Nanu wenauereta nauawe. Godima Danu uwara imutawa uite ekodi aba me? Ema, enona me! Nana Isaraero amara, nana Eibaramu danu sisia, nana Benijameninu abua amara. ²⁻⁴ Godi Dawa Danu boderewere we muni uwara ekodawa ema imutasu. Yana Iraiyanu wei sina imutaita aba me? Dana Godinu bukaro Godibai Isaraero uwaraba eno wawei wei, Baba Godi, emana Anu we bou ueta uwara ma uitate Anu fuyo oeta kabesi ma jujuwegari utaro nanu torowa ibinero na ma uifitae wajta wei. Dana eno weiba Godinu wei moko sina imutaita aba me? Dana eno weiro Godima moko wei, Nana eme torowa faiyawere nesia seweni tausani (7000) mune aika odine. I uwarama i ba me godi Beirabai jejerigari utawa uteda dawabai guriguri utawa utebita wei. ⁵ Awonana i ari Godima Danu

unu uteda moana i Ju uwara faiyawere merogo moana uwara torowaratuba kobererau imuteda ema mune aika odinu.⁶ Godi Danu unu derawere utedaba ema mune odi. Nono yanu ueta kobererau uforo efite iba eno utawa, Danu unu ya, iba eno durua ui. Yanu gaukara uetaba eno ufirona Danu yabai durua uetana ba durua ueta me.

⁷ Enoba i Isaraero uwara anene utebita? Isaraero uwara emanu ununa Godinu rorowarau daba atafitae utedana faiyawere atanawa utaro Godinu we muneta uwara faiya meratu emanu torowana i rorowarau ueta daba atata.⁸ Godinu bukaroma eno wasu, i Ju uwara faiyawere emanu ome gogore uiba Godinu sina nautawa Godima emanu ditini omeini garari uiba ditima erebitate nono bana erawa, omema nautebitate nono bana nautawa utebita. Eno utebita enanari awona eno utaita wasu.⁹ Deiwidima Godinu bukar eno wasu,

emanu unu ueta, emanu ogaroini ofuaini ina ema muneta oga ari sibie watane. Emanu ogaro itedana eno imutaita yana Godini arotorowa meo we imufitaitaba Dawabairoma dowafititate emanu mokona fanisi muneta daido mubitaita.¹⁰ Godima emanu ditim basugari ufiro da efite watane. Emanu siosa uetana ego urumu ari sibiro woufitate daubi ue anibitae watane,

eno wei.

¹¹ Eno utaba Godima ema daido ekodi aba me? Enona me. Emanu siosa uetaba Godima Danu ma wiroeta i aika uwaraba mai, I Isaraero uwarama efitate neno siosa uteda wiroeta imufitae iba i aika uwara ma wirotebi.¹² I Isaraero uwara ema siosawere utebitaba Godima Danu kobere maeta i orofa atata aika uwaraba mai. Isaraero uwara

ema unutawa Godinu wiroetaba Godima Danu wiroeta i aika uwarabai mairo merau ibita. Nono duburo i Isaraero uwara nesia emana oweftitate Godibai fafitaitana i orofa atata uwarana kobere kimu kakeirau ibifitaita.

Aika uwaranu wiroeta

13-14 Nana Ju uwara me, ya aika uwaraba watane. Nana ya aika uwarabai afosoro gaukara utatane. Nanu sina nauawe. Nana eno umaro effitate i moana Isaraero uwarama neno siosa uftitate Godibai wirofitae iba yabai nanu afosoro gaukara yaru bobo uegou utatane. **15** Imue eawe! Isaraero uwarama Godi ekoitaba moko ema ekodi. Ekodite nono i orofa atata uwaranu ma wiroeta Godi sini. Enoba Isaraero uwara duburo emanu Godibai owere fafitaita ina ane ari? Ina uietaroma uyareta ari sibitaita.

16 I fuyo ode sina weta uwarama buredi demurairoma muduna afu ma birabiareda Godibai matebita. I fuyo buredini i iwo buredina arotorowa Godinu. Enanari i ana ini kobererauba i ana nesia kobererau. I kasei sinanu ubina edono, i Isaraero sirorari uwarana Godinu uwaraba i Isaraero uwara nesia emana Godinu uwara. **17-18** Godima i botai ba emema waieta oriwa waita ana iwara umane tasire mune eta aika odi. Eno odite nono ya Ju me aika uwarana i me waratasu oriwa waita ana iwara ari, ya eno umane ture munite i ba iwaranu kabesiro yaino ue odi. Dana eno utasuro yana i ana ininu ogo itebaitaba sassae da uawete i ba iwaraba we ma siosa da uawete yanu ifu we ma derawere da uawe. Yana i ana ini yawotawade ana inima ya yawotasugo. Enanari Godima i Ju uwara we ma kobererau utasuro yana i Ju uwarabai i we ma kobererau ueta munaisi.

19 Ya ba iwaranu kabesiro mune yaino ue odifie iba ba iwara umane tasire sani waita. **20-21** Ba waita. Ema unutawa emanu naueta Godibai oetaba iba umane tasire sani. Nono yana yanu naueta Godibai odaitaba iba ibinita. Enoba sasae da uawete Godiba iya uyareda merau ibiawe. I Isaraero uwarananu ba iwara ari emana ibeda Godi imutawaba Godima ema umane tasire sani. I ari yana ibeda Godi da imufoitana Godima ya ana iwara ari umane tasire sabisu. **22** Godinu neno arama uetaini Danu ibo uetaini nesia imuawe. Godima i siosawere utebita uwaranabu ibo ui. Nono ya Dawa imue naue uteda imutebaita uwaranabu kobererau durua utasuba imuawe. Yana Godinu neno arama ueta imuegou uteda yanu ueta sineta da imufoitana merau ibifoita. Mena Godima ya ana iwara ari umane tasire sabisu. **23** Nono i Isaraero uwarama emanu i nautawa utaita daba ekodifitate i naueta dabaro anibitaitana Godima ema nono mune emanu bodere ana iwararo ma badami ujis. Godi Danu buna derawereba iba eno ujis. **24** Ya Ju me aika uwarama yana bodere i me waratasu oriwa waita ana ari ibebitaba Godima ya umane ture munite ba oriwa waita ana baro yaino ue odi. I eno uetana ina i waratasu ememetunu ueta me. Ina Godinu ueta. Godima eno utebiba Dawa i ba iwara nono mubite ba ana abanaro ma yaino ue odegou ujis.

Godinu neno arama ueta eme nesiabai

25 Naiyemutu, na unutawa ya uwarama yanu imuetaba sasae ueta. Nanu ununa Godinu kiwuma imueta iwata ufote sasae da ufoe iba watane. I imuetanu ubina edono, awonana i Isaraero uwarama Godi imutawa awona torowa eno me ibinitaba Godima i aika uwara ma wiro-tasu. Eno uteibiro i Ju me aika uwaranu muneta

are arotorowa ufishu. ²⁶ Eno ufishu i odoro Godima Isaraero uwara nesia ma wirofisu. Godinu bukaroma iba eno wasu,

i ma wiroeta Amara Dawa Saioni orofaroma fafite i Jeikofu abua uwaranu siosawere ueta nesia mune sabisu. ²⁷ Godima wei, i uwaranu siosawere ueta mune aika samauna ina ido emaini naini yanu unuro ue mataneta ido wei,

Godinu bukaroma eno wasu. ²⁸ Isaraero uwara ema unutawa Yesu Kerisonu kobere sina. Iba emana Godiba wasai utaitaba Godima ya aika uwaraba imutasu. Nono Godima i Isaraero uwara bodere mune odi. Dawa emanu sivorari uwaraba imuegou utebiba Isaraero uwara nesiaba neno arama utebasu. ²⁹ Godima Danu imueta ure owere ma owere utawa utasu. Ane matasuna Dawa da ma darefisu. Dawa Danu muneta uwara da ekodifisu. ³⁰ Ya aika uwarama bodere Godiba gifena uteda ejiwa utebita. Nono awonana i Isaraero uwarama Godiba gifena uteda ejiwa utaitaba yana Godinu me maeta munaitaro Godima yaba neno arama utasu. ³¹ Enanari i Ju uwara emana awona Godiba gifena utaita. Godi Danu ununa ya Ju me aika uwarama Godinu me maeta neno arama ueta munaita i ari Isaraero uwarama nono mubitaita. ³² Godima eme nesiaba neno arama ufite durua ufie iba emanu gifena ueta ere ekodiro daido utebita.

Godi we ma kobererau ueta

³³ Godi Danu gugua gubarina derawere, Danu imuetana bunawere, Danu iwatanu derawere. Anama Danu imuetanu ubi we ma boroyafisu? Anene utasuna eme ema iwata me. ³⁴ Godinu bukaroma iba eno wasu,

anama Godinu imueta iwata utasu? ³⁵ Anama Godiba we mawetu utasu? Anama Godiba ane maiba Godima dawaba moko mafisu? eno wasu. ³⁶ Godima i nesia ubu ui. Dana nesia yawotasuro ibinita. I nesina Danu. Enoba Danu ifu ibene ibene we ma derawere uteibeisi. Deina ido.

12

Godinu gaukara uteda ibeta

¹ Naiyemutu nauawe. Godima yaba ure nudarau ue neno arama utasuba yanu ofe me ibinu kakara fuyo oeta ari Godibai odiawero mubite yaru ufi. Ina yanu kobere ba guriguri ueta ari. ² Ewa orofa atata nautawa uwaranu me ibeta ari da uawe. Yanu imueta Godibai odiawero Dana yaba reka imueta mafi. Eno ufiro yana Godinu imueta iwata ufote yaru uteda kobere ueta torowa uegou uteiboita.

³ Godima naba neno arama uteda nanu gaukara maiba iba wemaro nauawe. Yana yanu torowaba ya derawere eno da we imuawe. Yanu ifu we ma derawere da uawe. Godima naueta yabai odiba iba yanu torowa kekerama imuawe. ⁴ Yanu ofe demurairo ofe ememetu faiyawere ibinita. Buri, age, ome, ditii eno ibinita. I ememetuma yanu ofero gaukara aika maika utaita. ⁵ I ari ya naueta uwarana faiyawerero yana Yesu Kerisobai takau taisina yana ofe demurai ari. Enoba yanu yanu durua ue matanaisi. ⁶ Enoba Godima yaba neno arama uteda me maeta buna aika maika maiba iba enanari ufene watane. Mui amaranu me maeta bunana sina weta maiba imuegou uteda

Godinu sina webasu. ⁷ Ananu bunana eme yawoeta mai enanari utebasu. Ananu bunana we mawetu ueta mai enanari utebasu. ⁸ Ananu bunana emeba we kakara ueta mai enanari bebetuma we kakara utebasu. Ananu bunana moana emeba nata nata ueta mai enanari uegou utebasu. Ananu bunana durua ueta mai enanari uegou utebasu. Ananu bunana neno arama ue durua ueta maiba yaru uteda enanari durua utebasu.

⁹ Neno arama ufoitana meo me ba uawe. Yana siosawere ueta kodiawete kobererau uetaba imuegou uteda enanari kobererau uawe. ¹⁰ Yana yanu yatae yabue neno arama utaita i ari yanu yanu neno arama ue matawete yanu yaiyemutuba ititi kakara uteda emanu ifu we ma derawere uawe. ¹¹ Yanu gaukaraba ofe ejija da uawete bunawere uawe. Yanu imueta ma derawere uawete yanu Dera Waria Amaranu gaukara uegou uawe. ¹² Godinu ma wiroeta duburo muboita iba yawoteda yaru uawe. Awe uyareta yabai fafisuna jajabujiji ue neno siosa da uawete Godibai ure nudarau ue guriguri utebeawe. ¹³ I naueta uwaraba nata nata uawete yanu suro aika uwara afitae bana wiawe.

¹⁴ Ana anama yaba ueta siosawere ufitaitana ema we ma kobererau uawete nono ema we ma siosa da uawe. ¹⁵ I yaru utaita uwarabai yaru uawe. I i waita uwarabai i wiawe. ¹⁶ Yanu yanu wesarau ue arotorowa ibiawe. Sasae da uteda yanu torowa ya dera uwara da wiawete i ibaiabai me uwarabai owiga uawe. Yana beforo bunawere uwara eno da we imuawe.

¹⁷ Mui amarama yaba siosawere ufisuna yana dawaba moko siosawere da uawe. Anene eme

ema kobererau imutaita i ari uawe. ¹⁸ Ya yanu una wesarau ibifoitana urane yarane da uwete uwara nesia emaini uruama wesarau ibiawe. ¹⁹ Naiyemutu, me sara uwarama yaba siosawere ufitaitana emaba moko da uwete kodiawe. Eko-diaawero Godi Dana emaba ibo uteda moko ufisu. Godinu bukaroma eno wasu, yanu Dera Waria Amarama wasu, i moko uetana Nanu gaukara. Nana moko umau wasu, Godinu bukaroma eno wasu. ²⁰ Enoba yabai wasai utaita uwara osima arama ufitaitana yana emaba ieta mawe. Ema ogo nodo ufitaitana ogo mawe. Yana eno ufoitana emanu maru inama yare weri weri unono ufisu. ²¹ Siosa ueta ya da arisiafiro kobere ueta uegou uwete ima i siosawere ueta arisiawe.

13

*Ewa nasiniro yanu orofa atata yawoeta
uwaraba yanu ueta sineta*

¹ Ya uwara nesia i gaemani dera uwaranu sina naufene watane. Godima weiba iba gaemani dera uwarama yaini orofa atataini eno yawotaita. Godima i uwara emanu kabesiro mune odi. ² Enoba yana gaemani dera uwaranu sina da naufoitana Godinu sinaini da naufoitago. Ana anama dera uwara emanu sina da naufitana gaemani uwarama ema fanisi mafitaita ina ido. Eno ufitaita ina i sina nautawa ufitaita uwara emanu kerere. ³ Anama kobere ueta sineta utasuna dawa i koto yawoeta amaraba iya da uyafisu. Anama siosawere utasuna dawa i koto yawoeta amaraba iya uyafisu. A unutawa gaemani uwaraba iya uyarella? Enonago ana kobererau uaro dana aba kobererau webi. ⁴ I gaemani dera amara

dana Godinu gaukara ueta amara. Dana aba kobererau durua utebasu. Nono ana siosawere ufasuna dana aba fanisi maosoba iba iya uya. Dana Godinu gaukara amara dana Godinu ibo ueta ma boroyareda i siosawere ueta amaraba fanisi mafisu. ⁵ Ya unutawa Godinu ibo uetaba kobererau ufoita, iba torowa me, yanu neno siosa uotoba iba kobererau uawe.

⁶ Enoba yana yanu takesi oi mawe. I takesi muneta uwara emanā Godinu uwaraba iba i gaukara eno utaita. ⁷ I dera uwarama ane ba mafoe webitaitana mawe. Yanu takesi aika maikaba oi mawe. I dera uwaraba ititi kakara uawete emanu ifu we ma derawere uawe.

Yanu naiyemutubai ueta sineta

⁸ Nanu mui sina edono, yanu we muneta ane ane nesia ma owere mawete nono woroworo yanu yanu neno arama ue matanebeawe, i yabai kobererau utaita, i, daido moko uawete nono neno arama uteda ainewaure utebeawe. Anama danu daiyeba neno arama utasuna dawa Godinu tarawatunu ueta nesia utasu. ⁹ Godinu tarawatu sinana eno, dita yagera da fawe, eme da ma uiawe, waira da uawe, diti ure owere ma owere da uawe. I sinaini mui tarawatu sinanu ubina demurai edono, yanu torowa neno arama utaita i ari yanu yaiyemutu neno arama uawe. ¹⁰ Anama danu daiyeba neno arama utasuna dawaba ueta siosawere utawa utasu. Enoba neno arama ueta ina i tarawatu nesia danu ubi. Eno utaitana i tarawatunu sina nesia enanari ba ido utaita.

¹¹ Nanu mui sina wemaro nauawe. Ewa wai ya iwata utaita. Ina nauta ainibeta kowana me, ina

uyareta kowa. Yana Godi imusite Godima ya mubisu kowa baworo me eno we imusi. Nono awonana Godima ya mubisu kowana baworo. ¹² I dumuna me sibie utasuro i waina sau farasu. Enoba i dumunu siosa ueta ekodifete i wainu kobere ueta ina i arionu uraneta ememetu wadia barueta ari barufene watane. ¹³ Yana gaukara ufeisina i kowa arioro ibinita uwaranu gaukara i ari ueta kobererau ufene watane. I siosawere uetaini kimu ogi ie beforo arama uetaini i emema awetabo ere ubusi uyaretaini awetaboma eme ere ubusi uyaretaro neno fearetaini i urane yarane uetaini neno siosa ue ibo uetaini iyana nesia kodifete kobererau ufene watane. ¹⁴ Yana yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisonu imueta imuawete Danu dabaro aniwete yanu siosa nenonu unu nesia kodiawe. Siosawere da uawe, iba watane.

14

Yaiyemutunu ueta sineta da ere wiawe

¹⁻² I naueta derawere me uwara mune uruama ibeda nono danu imueta aika maikaba iba bebetuma dawaini da yarawe. Mui naueta derawere amara dawa ieta aika maika itasu. Nono mui naueta kikiratu amara dawa egi itawa waiyaro waraeta ieta torowa itasu. ³ I ieta aika maika ieta amarama i egi itawa amaraba sina siosa da webie watane, nono i egi itawa amarama i egi itasu amaraba wawei da webie watane, Godima Danu unu i amara mune odiba. ⁴ Aneba Godinu gaukara uwaraba wawei waita? I yawoeta amarama danu torowa anama kobererau aba anama siosawere eno webisu. Nono yanu Dera Waria Amarama Danu uwara durua uteda ma buna ujisuba daido rorowarau inafitaita.

⁵ Mui amarama eno we imutasu, ewa kowana i botai kowa. Nono mui amarama i kowa nesia emana arotorowa eno we imutasu. Enoba i imueta yanu torowa imuawe. ⁶ Anama mui kowana botai kowa imutasuna dawana Godi imutasu. Anama egi itasuna dawana Godi imutasu, dana Godibai i egiba we ma kobererau utasu. Anama egi itawa utasuna dawana Godi imutasu, dana Godibai danu aika ietaba we ma kobererau utasuba. ⁷⁻⁸ Anama me ibasuna danu torowa yawotawa me ibasu. Anama uitasuna danu torowa yawotawaba uitasu. Enoba ya me ibifeisina yana yanu Dera Waria Amaranu uwara. Uifeisina enanari yana yanu Dera Waria Amaranu uwara. ⁹ Idoba Keriso Dawa i me ibinita uwaranini uiteboita uwaranu Dera Waria Amara sibie iba uite nono uiataroma uyari. ¹⁰ Enorairo anu aiyeba aneba wawei wasu? Dawaba aneba sina siosa wasu? Ya nesia Godinu iboro inafero Dana yaba wawei webisu. ¹¹ Idoba Godinu bukaroma eno wasu,

i Dera Waria Amarama we bou uteda wei,
uwara nesia Nabai jejerigari ufitate Naba A
Godi eno webitaita wei,

Godinu bukaroma eno wasu. ¹² Enoba ya nesia yanu aika eme demui demui Godibai ane yanu ueta sineta ane ane nesia enanari sina moko webesi.

Yaiyemutu da ma nuda uawe

¹³ Idoba yanu yanu wawei da we matafene watane. Siosa ueta naiyenu dabaro da odifene watane. ¹⁴ Dera Waria Amara Yesuma naba eno ma boroyariba iba ewa sina yaba wemaro nauawe. Ietaini egini ane ane emabaina iga me.

Anama ietaini egini ane ane ina siosawere imu-tasuna nono ina i eno imutasu amara dawabai siosawere ibinu. ¹⁵ Ana ieta itebasuro anu aiyema i ueta ereda imueta siosawere utasuna ina kobererau me. Ana eno utasuna anu aiye ba neno arama utawa siosawere utasuba ina kobererau me. Ana neno arama utawa anu unu torowa utasu. Kerisona i amaraba ui. Enoba ane ifasuna ina i amaranu imueta ma siosa uosoba i ieta da ia. ¹⁶ Yanu kobere ueta ane ane imuegou uteda kekerama uforo! Me sara ufoitana mui amarama ereda ina siosawere webisuba. ¹⁷ Godima ya yawoe arasuna ietaini ogo torowa ifene imutawa utasu. Dawa ya rorowarau ufete wesaraufete nenoma merau ibifene imutasu. Ina edono, rorowarau uetaini wesaraufete uetaini nenoma yaru uetaini, Godinu Imumu Kotofuma yabai ibeda i ueta nesia ma boroyarasu. ¹⁸ Enoba anama eno imuteda enanari kobererau ujisuna Godima dawaba yaru ufiro emema dana kobere amara webitaita.

¹⁹ Enoba uwarabai i wene enanari kobere wesa ueta ufero wesaraufete ibifitaro emaini yaini yanu imueta ma buna ue matafene watane. ²⁰ Yanu ieta imueta mui amaranu naueta daba ma siosa da uawe. Ietaini egini nesia ina roatarau. Nono mui amarama ereda imueta siosa uosoba da iawe. ²¹ Egini ba waini ogoini ifate ane ane ufasuna mui naueta amara ma siosa ufasuba eno da uate kobererau ufasu deina ina kobererau ufasu. ²² Yanu Godiba imueta nesia imuegou uteda i ueta Godibai uawe. Yanu naiyemutunu iboro eno ufoitana emanu Godibai naueta ma siosa ufoitaba iba eno da uawe. Anama dawa iwata danu ane ane utasu ina siosa me kobererau utasu iba Godima dawa we ma kobererau utasu. ²³ Nono anama

ane ieta ifite danu ueta kobererau aba siosawere imueta eno ma owere owere ujisuna dawa siosawere ujisu. Dawa Godi da imufisuba Godima dawaba fanisi mafisu. Anama Godi imutawa ane ane utasuna ina siosawere ueta. a siosawere imueta eno ma owere owere ujisuna dawa siosawere ujisu. Dawa Godi da imufisuba Godima dawaba fanisi mafisu. Anama Godi imutawa ane ane utasuna ina siosawere ueta. a siosawere imueta eno ma owere owere ujisuna dawa siosawere ujisu. Dawa Godi da imufisuba Godima dawaba fanisi mafisu. Anama Godi imutawa ane ane utasuna ina siosawere ueta.

15

Yanu torowa da yaru uwete yaiemutu ma yaru uawe

¹ Ya buna naueta uwarama yanu torowa da imuteda yaru da ufete i moana naueta buna me uwara imuteda ema durua ufene iba watane.
² Ya yanu naiyemutu imuegou ufete emaba kobererau ufete emanu naueta ma buna ufene watane.
³ Keriso Dawa Danu torowa imutawa utebi. Godinu bukaro sinama eno wasu, moana uwarama Godiba sina siosa weda Naini webita eno wasu.
⁴ I boderewere owawa oeta sina ina yanu iba sina. Godi Danu ununa i sinama ya ma buna ujro kekerama uteda i duburo mubeisi Godinu wiroeta yawofene iba owawa eno ue odebita.
⁵ Nanu ununa i kekerama uetaini buna uetaini matasu Godi Dawa yaba durua ujro yana Yesu Kerisonu ueta sineta ari uteda uruama ibifoe iba Dawabai yaba guriguri utatane. ⁶ Eno ufote wate demurairo Baba Godini yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoini emanu ifu we ma derawere ufoe watane.

Godinu sina aika uwarabai anasu

⁷ Kerisoma ya muni, i ari yanu yanu mune ue matawe. Eno ufoitana emema ereda Godinu ifu we ma derawere ufitaita. ⁸⁻⁹ Nanu sina wemaro nauawe. Yesu Keriso Dawa i Isaraero uwaranu gaukara amara sini. Dana Godinu sina nesia meo me ina ba weda Godinu we bou ueta yanu abua-mutuba nesia ina ba webite Godinu neno arama ueta i Ju me aika uwarabai ma boroyafiro emana Godinu ifu we ma derawere uftiae iba i Isaraero uwaranu gaukara amara sini. Godinu bukaroma iba eno wasu,

i Ju me aika uwarabai anu ifu we ma derawere umate Anu ifuba soni wemau,

eno wasu. ¹⁰ Nono mui sina eno wasu, ya aika uwara yana Danu we mune odi uwaraini yaru uawe,

wasu. ¹¹ Nono mui sina eno wasu, ya Ju me aika uwara, Danu ifu we ma derawere uawe. I uwara nesia emana Danu ifu we ma derawere uftiae watane,

wasu. ¹² Nono Isaiyama eno wei, Jesinu sisia amara Dawa Danu danuama Dawa mubirofafiro Godima Dawa ma uyafiro Dana Ju me aika uwara yawofisu. Ema yawofiro emana Dawa imuteda emanu naueta Dawabai odifitaita, Isaiyama eno wei.

¹³ Godi Dawana yanu nauetanu ubi. Dana yaba durua ufiro Dawaba imuegou ufote yaru uteda wesarau ibifoe iba watane. Yana eno uforo Godinu Imumu Kotofuma yaba buna derawere mafiro Godi imuteda Dawa yawoegou ufoe watane.

*Foro ewa owawa bunawere yanatasu inu ubi
wei*

¹⁴ Naiyemutu na iwata, yana kobererau utaita, yana aika maika iwata derawere utaitaba yanu yanu we mawetu ue matawe. ¹⁵ Ina na iwata utatane, nono moana imueta nono imufoe iba bunawere imuteda yaba owawa ue odine. Godi Dawa i gaukara naba maiba iba eno owawa ue odine. ¹⁶ Godi Dawa i gaukara naba maiba nana Yesu Kerisonu sabua ueta amara sire. Enoba i aika uwarama Godinu kobere sina watane. Ina nanu fuyo ode sina weta gaukara ari. Idoba iba i aika uwarama Godibai nanu fuyo saneta ari. Emabai Godinu kobere sina watanero Godinu Imumu Kotofuma ema mune aika odasuba Godima ema daido munasu. ¹⁷ Yesu Kerisobai nanu torowa badami ue ibineba Godinu waiya utatane sina iba we ma derawere uteda watane. ¹⁸ Mui sina merogo. I sina torowa wemau. Keriso Dawa naba durua uegou utebiba iba buna ueta uteda buna sina webitararo i Ju me aika uwarama Godi nautebitate Yesunu buribi anebita. ¹⁹ Godinu Imumu Kotofuma Danu Wakiki naba uegou utebiba nana kamama eretaini buna ueta uteda Jerusaremu suroma Irikuriamu suro Kerisonu kobere sina ido wegou utebitara. ²⁰ Nanu imuetana eno, moana uwarama Yesu Kerisonu ifu nautawa utedibinitaba emabai Kerisonu kobere sina wemane watane. Nono mui amarama moana uwarama Yesu Kerisonu kobere sina webiba iba iro da animau. Na unutawa danu weta bouro nanu sina deiro weta. ²¹ Eno merogo nono Godinu bukaroma sinama eno wasu,

Danu sina wiawa utaro nautawa uta uwara nono emanu Dawa eregou ufitaita. Danu

kobere sina wiawa utaro nautawa uta uwarama nono i sina iwata uegou ufitaita, eno wasu.

Foro Romani uwara ane efie wei

²² Ane ane faiyawere utebitara enoba yabai animane utebe anawa ue. ²³ Nono awonana ewa orofaro nanu mui gaukara meba yabai amau. Nana yabai oya faiyawere amane imutebitaraba amau. ²⁴ Nana Sifeina orofaro fare anedana ya nesia emau. Nanu ununa yabai are ibimaro yana na durua ufote siaia uforo Sifeina orofaro animane iba watane. ²⁵ Awona nana i Jerusaremu su naueta uwarabai durua ueta oi woure animau. ²⁶ I Masadonia orofa uwaraini Akeiya orofa uwaraini emanu unu i ibaiabai me Jerusaremu su naueta uwaraba oi mafitae iba ofereni mata. ²⁷ Ina emanu unu, i aika uwarama Isaraero uwarabairoma Godinu wiroeta mutaba iba i Isaraero uwaraba ibaiabai moko mafitaita. ²⁸ Idoba ewa gaukara ue me simate i ofereni oi mune odimauna Sifeina orofaro anedana ane ya nesia erere fare animau. ²⁹ Yabai amane umauna Yesunu buna uetaini sina wetama nanu neno inune ufiro yabai amate nesia wemau.

³⁰⁻³¹ Yana Godinu Imumu Kotofunu neno arama ueta i ari neno arama utaitaba yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisonu ifuro nui watane. Yaini naini Godibai guriguri ufero Godima na durua ufiro i Judia orofa nautawa uwarama na da mubitae watane. I Jerusaremu su naueta uwarabai nanu gaukara kobererau umaro eftate yaru uteda ina kobererau webitae iba guriguri ufene watane. ³² Enoba Godi Danu unu na ufisuna yaru umate yabai ane famate yanu yanu imueta ma

buna ufete imoimane iba guriguri uteda watane.
³³ I wesaraus utasu Godi Dawa yabai ibifie watane.
 Nanu sina ido.

16

Foronu ario wasu sina

¹ I mui naueta aruma Fibi danu sina wemaro nauawe. Dana i Sinikuria naueta su uwaranu dubu suro gaukara utebasu. ² Dawa yabai fafisuna yana Godinu uwaraba Yesu Kerisonu ifuro muawete dawaba bana wiawete yanu suro odiawe. Dana uwara faiyawere naini durua utebiba dana ane ane mubie webisuna dawa durua uteda mawe.

³ Nanu ario sina Fasiraini Akuiraba wiawe. I awetaini awera emaini naini Yesu Kerisonu gaukara uruama utebisi. ⁴ Emana naba uifisie utebisi. I aika naueta uwara nesia emaini naini i awetaini awerabai we ma kobererau utaisi. ⁵ Ema torowa merogo nanu ario sina i awetaini aweranu suro guruguru utebaita naueta uwaraba wiawe.

Nanu ario sina Efenitasiba wiawe. I amarana Eisia orofa botai naueta amara. Danu naueta Yesubai botai odi. ⁶ Nanu ario sina i yabai gaukara uegou utebasu aweta danu ifuna Meri dawabai wiawe. ⁷ Nanu ario sina Enidoronikasini Juniaini emaba wiawe. I amara sadeina nanu su amara sadei. Emaini naini diburaro uruama ibisi. Eman i afosoro uwarabai dera uwara. Ema sadei ko emanu naueta Yesu Kerisobai oisiro nono nana nanu naueta Yesu Kerisobai duburo ode.

⁸ Nanu ario sina nanu kobere naueta naiye Emufiratusiba wiawe. ⁹ Nanu ario sina Ubanasini nanu naiye warai Sitekaiba wiawe. Ubanasi dana naini Kerisonu gaukara uruama utaitu. ¹⁰ Nanu

ario sina i kobere naueta amara Eferasiba wiawe. Aresitoburasinu naueta su uwara ini ema nesiaba nanu ario sina wiawe. ¹¹ Nanu ario sina nanu su amara Erodioniba wiawe. Nakisasinu naueta su uwara ini ema nesiaba nanu ario sina wiawe.

¹² Nanu ario sina i aweta sadei Turaiforaini Turaifosaini emaba wiawe. Emana Yanu Dera Waria Amaranu gaukara uegou utaisi. Fesisini dana Yesu Kerisonu gaukara uegou utebasu. Dawaba nanu ario sina wiawe. ¹³ Nanu ario sina i kobere naueta amara Rufasini danu danuaba wiawe. Danu danuana nanu baya ari. ¹⁴ Nanu ario sina Esinikuritasini Firigonini Emesini Fetorobasini Emasini i orofa naueta uwara nesia emaba wiawe. ¹⁵ Nanu ario sina Firorogasini Juraini Niriasini danu arumaini Orimufasini i orofa naueta uwara nesiaba wiawe.

¹⁶ Yanu yanu ario we matafoitana age mamiawe. I orofa atata dubu su su naueta uwara nesia eman yaba ario sina waita.

Dubu oname iba sina ido

¹⁷ Nanu mui sina bunawere wemaro nauawe. Naiyemutu, i siosawere utaita uwara, i eme ma saragari utaita uwara, emana emenu imueta ma siosa utaitate ema unutawa yaba we mawetu uetaba ema eregou uawete kodiawe. ¹⁸ I uwaranu Yesu Kerisonu gaukara ueta uwara me. Emana emanu siosaunu torowa utaitate garo sina weda i siosa ueta imutawa uwaranu imueta ma siosa utaita. ¹⁹ Uwara nesia iwata yana Yesu Kerisonu sina nesia nautitaro iba yaru utatane. Nanu ununa yana i kobere ueta nesia iwata uegou utaitarogo nono siosawere ueta nesiana ya iwata me. ²⁰ I ure nudarau ueta emebai matasu. Godi Dana seitani sau ma betari ue mu sabiro yana

yanu burima seitaninu deiro amune adidiare anibaita.

Yanu Dera Waria Amara Yesuma yaba durua uteda neno arama ufie watane.

²¹ Moana uwaranu ario sina wemaro nauawe. Nanu gaukara uruama utasu amara Timoti dana yaba ario sina wasu. Rusiasini Jesonini Sosifataini emana yaba ario sina waita. Ema nesiana nanu su uwara.

²² Na Tetiusi, nana Foronu wasu sina nesia nono owawa ue odatane. Nana Yesu Kerisonu ifuro yaba ario sina watane.

²³ Naini i naueta uwara nesia i amara Geiasi-bai ibinisi. Ewa natofo su oi yawotasu amara Erasitasi dawaini yanu naueta amara Koatasini emana yaba ario sina waisi.

²⁴ (Nanu ununa Yanu Dera Amara Yesuma ya durua uteda neno arama ufie watane ido.)

Godi we ma kobererau ueta guriguri

²⁵ Godi Danu torowa ya ma buna utasu. Nana Godinu kobere sina weda Godima ya ma buna ufie iba watane. Yesu Keriso Dana eno we bou utebi enaŋari watane. Bodere i ba sinanu ubi kiwuma ibebiro uwarama nautawa utebita. Iba Godima awonana i ba sinanu ubi ma boroyarasu. ²⁶ Nono awonana i ba ubi ido ma boroyarasu. Godinu we bou ueta uwarama i sina owawa ue odebita. Enoba i me ibene ibene ibeta Godinu buna sina i orofa atata uwara nesia efitate emanu naueta Godibai odifitae iba i sina owawa ue odebita.

²⁷ Godi Danu torowa nesia iwata utasu. Ya Yesu Keriso imuegou uteda Godinu ifu we ma derawere uteibene iba watane. Nanu sina ido.

**Yareba Nupela Testamen
The New Testament in the Yareba Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Yareba long Niugini**

Copyright ©

Language: Yareba

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 19 Oct 2021

1e9160cd-d458-5f88-93ab-67ad89ccc27c